

گزارش ماهانه نقض حقوق بشر در ایران – آبان ۱۴۰۳

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران

(نفس در قفس)

www.bciran.org

خلاصه نقض حقوق بشر در آبان ۱۴۰۳ :

- موج بی‌وقفه کشتار زندانیان با اجرای حکم اعدام دست کم ۱۴۶ زندانی.
- صدور حکم اعدام برای ۲۳ زندانی و تأیید حکم اعدام ۳ زندانی دیگر توسط دیوان عالی کشور.
- بازداشت دست کم ۱۵۴ شهروند، فوت ۱ زندانی زیر شکنجه، اجرای حکم قطع انگشتان دست دو برادر و صدور حکم قطع انگشت دو متهم.
- صدور حکم شلاق برای ۴۳ متهم، از جمله ۶ زندانی سیاسی، و اجرای حکم شلاق برای ۱ زندانی سیاسی دیگر.
- صدور حکم حبس و جزای نقدی برای ۵۵ متهم، معادل ۲۸۸ سال و ۹ ماه و ۱۶ روز حبس و ۹۳۰'۶۰۰'۰۰۰ تومان جزای نقدی. همچنین بازداشت دست کم ۱۹ محکوم برای اجرای حکم.
- فوت ۲۵ کارگر و مصدومیت دست کم ۸۲ کارگر بر اثر حوادث ناشی از کار. اخراج دست کم ۱۰۲۸ کارگر.
- برگزاری بیش از ۴۰۹ حرکت اعتراضی توسط اقشار مختلف مردم.
- تداوم و گسترش اعتصاب غذای روزهای سه‌شنبه زندانیان سیاسی به ۲۵ زندان کشور.

مقدمه:

ماشین کشتار جمهوری اسلامی بدون کوچک‌ترین اعتنایی به هشدارها و بی‌توجه به درد و رنج خانواده‌های اعدامیان، با سرعت به کشتار خود ادامه می‌دهد. در چهار ماه اخیر، از ابتدای روی کار آمدن پزشک‌ها به‌عنوان رئیس اجرایی کشور، حکم اعدام دست کم ۵۰۴ زندانی اجرا شده است.

همچنین، مجازات‌های وحشیانه‌ای مانند اعدام در ملأ عام و قطع انگشتان دست متهمان از سر گرفته شده است. از ابتدای مرداد، ۴ زندانی در ملأ عام با استفاده از جرثقیل به دار آویخته شده‌اند. انگشتان دست راست ۴ متهم در قم و ارومیه با دستگاه گیوتین قطع شده و حکم قطع انگشتان ۳ متهم دیگر به اجرای احکام قم ارسال شده است.

گزارشگر ویژه سازمان ملل، خانم مای ساتو، در اولین گزارش خود به مجمع عمومی سازمان ملل، از افزایش اعدام‌ها ابراز نگرانی کرد. در رویدادی دیگر، رژیم جمهوری اسلامی به پیش‌نویس تعلیق در استفاده از مجازات اعدام در هفتادونهمین جلسه مجمع عمومی سازمان ملل متحد رأی منفی داد.

در آخرین روز آبان، کمیته سوم مجمع عمومی سازمان ملل متحد با تصویب قطعنامه‌ای با ۷۷ رأی موافق، نقض حقوق بشر در ایران را محکوم کرد.

این وقایع نشان‌دهنده سیاست عریان سرکوب و استفاده از شیوه‌های به شدت خشن برای ایجاد رعب و وحشت، با هدف تداوم بقای رژیم و جلوگیری از گسترش نارضایتی‌های اجتماعی است.

از ابتدای روی کار آمدن پزشک‌یان، شاهد دوره‌ای جدید از خشونت وحشیانه و گسترش کشتار زندانیان هستیم که در دوران ریاست جمهوری رئیسی، معروف به "آیت‌الله قتل‌عام"، بی‌سابقه بوده است.

شرح آمار اجرای حکم اعدام در مهر ۱۴۰۳:

بر اساس گزارش مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران، در آبان ماه، دست‌کم ۱۴۶ زندانی در زندان‌های مختلف کشور اعدام شدند.

•
جمشید شارمهد، زندانی دو تابعیتی ایرانی-آلمانی با اقامت آمریکا، که در سال ۱۳۹۹ هنگام سفر به دب‌ ریوده شده بود، به اعدام محکوم و حکم وی در ۷ آبان‌ماه اجرا شد.

محمدعلی سلامت، به جرم تجاوز، در همدان در **ملاً عام** اعدام شد.

اعدام دو کودک مجرم:

۱. سلیمان عباس‌پور، که هنگام ارتکاب قتل ۱۶ ساله بود، پس از ۵ سال حبس در زنجان اعدام شد.
۲. حسین (یاسین) حیدری، که هنگام ارتکاب قتل زیر ۱۸ سال داشت، در ۲۰ سالگی در زندان شیراز اعدام شد.

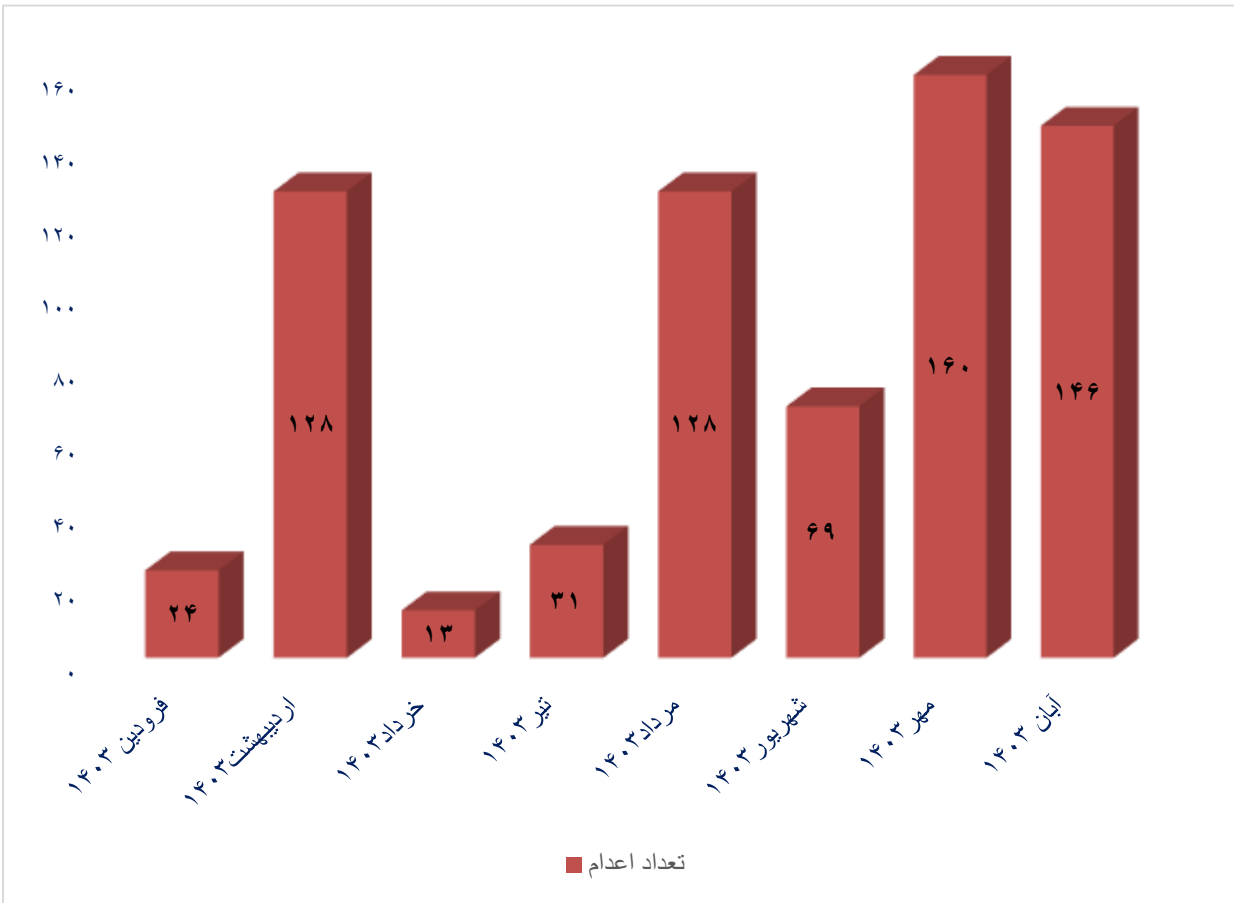
بر اساس کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک، که ایران نیز از امضاکنندگان آن است، اعدام کودکان ممنوع است اما رژیم ایران هیچ احترامی به این کنوانسیون قائل نیست و برخلاف آن کودکان بازداشت شده را تا زمان سن قانونی در زندان نگه‌می‌دارد و بعد از آن حکم اعدام را برای آنان اجرا می‌کند.

همچنین ۳ زن در میان اعدام‌شدگان بودند.

پرونده عطاالله رضوانی، شهروند مقتول بهائی، با وجود تأیید قتل عمد، به دلیل برسمیت شناخته نشدن بهائیت در زمره ادیان رسمی در قانون اساسی، مختومه اعلام شد.

از مجموع ۱۴۶ مورد اعدام، تنها ۸ مورد توسط رسانه‌های حکومتی اعلام شد و ۱۳۸ مورد دیگر توسط فعالان حقوق بشر افشا گردید.

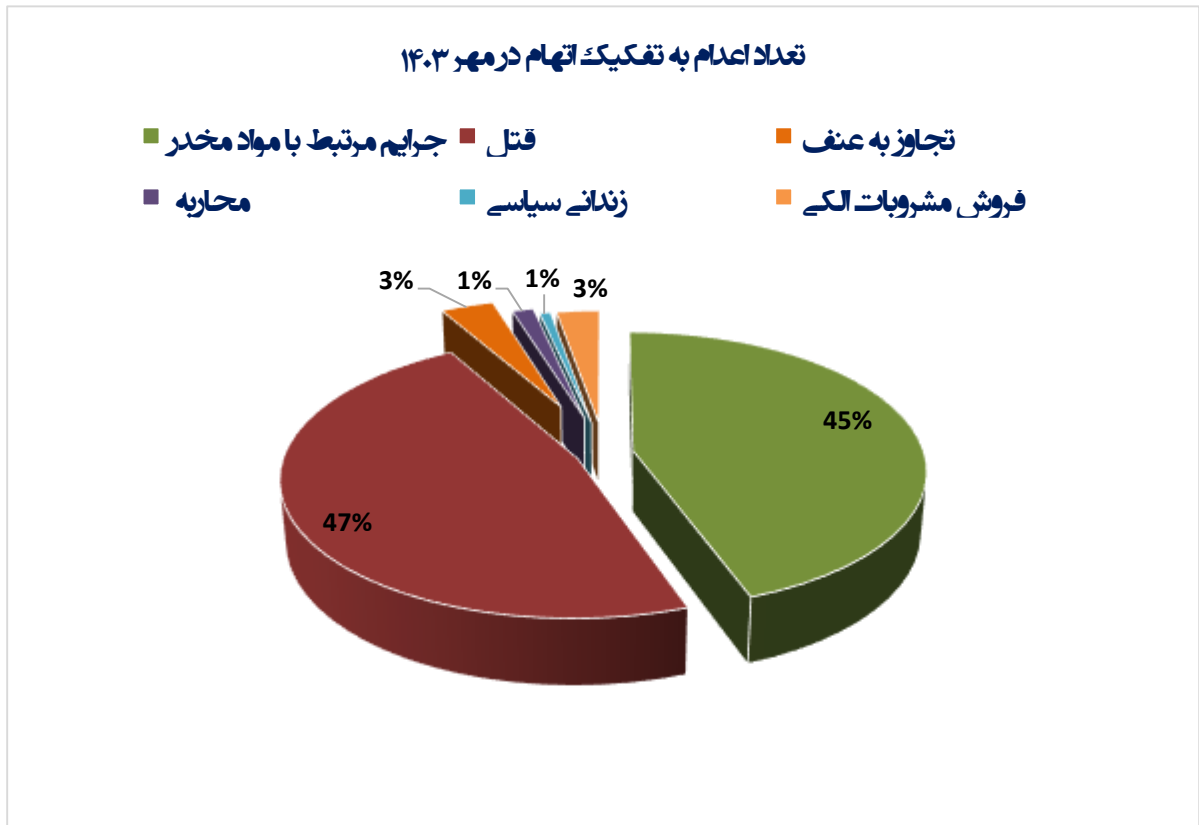
جدول زیر آمار اعدام‌ها در طول ۸ ماه گذشته را نشان می‌دهند.

نمودار زیر اعدام‌های صورت گرفته در ماه آبان را به تفکیک جرایم به تصویر کشیده است:

- ۱ زندانی به اتهام سیاسی،
- ۶۵ زندانی به اتهام جرایم مرتبط با مواد مخدر،

- ۶۹ زندانی به اتهام قتل،
- ۲ زندانی به اتهام محاربه از طریق سرقت مسلحانه،
- ۴ زندانی به اتهام فروش مشروبات الکلی مسموم،
- ۵ زندانی به اتهام تجاوز.

حکم اعدام :

در آبان ماه، دست کم برای ۲۳ متهم حکم اعدام صادر شد و حکم اعدام ۳ زندانی دیگر به تأیید دیوان عالی کشور رسید.

زندانیان سیاسی:

- وریشه مرادی به اتهام بغی توسط شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی صلواتی به اعدام محکوم شد.

- شش زندانی سیاسی از بازداشت‌شدگان قیام ۱۴۰۱، به نام‌های میلاد آرمون، علیرضا کفای، امیرمحمد خوش‌اقبال، نوید نجاران، حسین نعمتی و علیرضا برمرزپورناک، در پرونده موسوم به "اکباتان" به اتهام شرکت در قتل بسیجی آرمان علی‌وردی توسط شعبه ۱۳ دادگاه کیفری یک استان تهران به اعدام محکوم شدند.
- زندانی سیاسی محمدمهدی.س، از بازداشت‌شدگان قیام سراسری، به اتهام قتل بسیجی رسول دوست محمدی توسط شعبه پنجم دادگاه کیفری یک خراسان رضوی به اعدام محکوم شد.

دیگر احکام اعدام:

- برای ۶ متهم به قتل، ۴ متهم به جاسوسی، ۲ متهم به تجاوز و ۲ متهم به زنا محصنه، حکم اعدام صادر شد.
- حکم اعدام ۲ متهم به قتل و ۱ متهم به تجاوز نیز به تأیید دیوان عالی کشور رسید.

آمار سال ۱۴۰۲:

در سال ۱۴۰۲، دست کم برای ۲۰۶ زندانی حکم اعدام صادر یا تأیید شده است، از جمله برای ۳۹ زندانی سیاسی. همچنین، حکم اعدام ۵ زندانی در ملاً عام اجرا شد.

صدور احکام شلاق:

- در آبان ماه، دست کم برای ۴۳ متهم حکم شلاق صادر شد.
- محمدمهدی.س، از بازداشت‌شدگان قیام ۱۴۰۱، به اتهام نگهداری مواد محترقه و آتش‌زا علاوه بر حکم اعدام، به ۷۴ ضربه شلاق محکوم شد.
 - لقمان امین‌پور، میثم دهبان‌زاده و مجید روشن‌نژاد، به اتهام اخلال در نظم زندان و تخریب اموال، هرکدام به ۱۴۸ ضربه شلاق محکوم شدند.
 - رضا سلمان‌زاده، به همین اتهام، به ۷۴ ضربه شلاق محکوم شد.
 - ساسان خان‌زاده، به اتهام اخلال در نظم و آسایش، به ۴۰ ضربه شلاق محکوم شد.
 - دو متهم به قتل، به ۸۰ و ۷۴ ضربه شلاق محکوم شدند.

- هفت زندانی متهم به سرقت احشام، توسط دادگاه کیفری فاریاب، هرکدام به ۷۴ ضربه شلاق (در مجموع ۵۱۸ ضربه) محکوم شدند.
- ۲۴ متهم اقتصادی و ۳ متهم به سرقت خودرو و جعل سند نیز به تعداد نامشخصی ضربات شلاق محکوم شدند.

بازداشت‌ها و حوادث زندان:

در آبان ماه، دست کم ۱۵۴ نفر بازداشت شدند. این افراد شامل:

- خانواده‌های دادخواه، فعالان سیاسی، زندانیان سیاسی سابق، روزنامه‌نگاران، وکلای دادگستری، انتظامات مسجد مکی، روحانیان اهل سنت، فعالان فرهنگی، کارگری، اتنیکی و فضای مجازی.
- تعدادی از شهروندان بهایی و معترضانی که در مراسم دومین سالگرد یلدا آقافضلی شرکت کرده بودند.

گزارش قوه قضائیه:

- سه نفر به اتهام اظهار نظر در شبکه‌های اجتماعی بازداشت شدند.
- به ۱۶ نفر نیز تذکر قانونی داده شد.

دیگر بازداشت‌ها:

- در گیلان، پنج نفر به اتهام انتشار تصاویر نامتعارف در فضای مجازی بازداشت شدند.
- در یکی از روستاهای شهرستان صومعه‌سرا، ۵۷ دختر و پسر با همکاری نیروی انتظامی و سپاه پاسداران بازداشت شدند.

حوادث مرتبط با زندانیان:

- غفار اکبری، در اداره آگاهی ملکان، برای اعتراف به یک قتل، زیر شکنجه‌های شدید از جمله کشیدن ناخن‌های پا قرار گرفت و بر اثر شدت جراحات، پس از دو روز کما، جان باخت.
- در ۸ آبان، در زندان ارومیه، چهار انگشت دست راست دو برادر به نام‌های مهرداد و شهاب تیموری، به اتهام سرقت، با دستگاه گیوتین قطع شد.
- دو متهم به سرقت از صندوق امانات بانک ملی نیز به قطع انگشتان دست محکوم شدند.

وضعیت کارگران و حوادث کار:

آمار اخراج:

- در آبان ماه، دست کم ۱۰۲۸ کارگر اخراج یا به دلیل شرایط ناامن کاری استعفا داده و بیکار شدند.
- ۱۷ کارگر نگهبان شرکت تعاونی مسکن علوم پزشکی زنجان، ۳۰ کارگر عوارضی آزادراه قزوین-رشت، ۲۳۰ کارگر کارخانه پارس طبیعت سلولز شوش، و ۵۰ کارگر معدن طلای زرشوران تکاب اخراج شدند.
- ۷۰۰ کارگر معدن زغال سنگ طبس نیز به دلیل انفجار معدن و شرایط ناایمن کاری استعفا دادند.

حوادث کار:

- در آبان ماه، دست کم ۲۵ کارگر جان باختند و ۸۲ کارگر دیگر مصدوم شدند.
- نبود تجهیزات ایمنی و آموزش کافی، از عوامل اصلی این حوادث بوده است.

گزارش‌های رسمی:

- در شش ماه نخست سال، در استان اردبیل، ۱۵ کارگر جان باختند و ۳۶۰ نفر مصدوم شدند.
- در هفت ماه نخست سال، در استان اصفهان، ۸۹ کارگر فوت کردند و ۱۴۵۷ نفر مصدوم شدند.

اعتراضات سراسری:

در آبان ماه، بیش از ۴۰۹ تجمع، راهپیمایی یا حرکت اعتراضی توسط اقشار مختلف مردم برگزار شد.

• بازنشستگان:

بازنشستگان تأمین اجتماعی، مخابرات، فولاد و دیگر صنوف، به صورت هفتگی در اعتراض به وضعیت بد معیشتی، حقوق پایین، عدم تناسب حقوق با تورم، فقر، گرانی روزافزون و سایر مطالبات خود تجمع کردند. این مطالبات شامل اصلاح همسان‌سازی حقوق، بهبود مستمری‌ها، خدمات رفاهی و درمان رایگان بود.

بازنشستگان مخابرات علاوه بر این خواسته‌ها، نسبت به ادامه ظلم سهامداران عمده شرکت، شامل ستاد اجرایی فرمان امام و بنیاد تعاون سپاه، اعتراض داشتند و تجمعات خود را ادامه دادند.

• سایر اقشار جامعه:

پرستاران، کادر درمان، پرسنل فوریت‌های پزشکی، کارگران بخش‌های مختلف، صنایع نفتی، رانندگان، مالباختگان و سایر گروه‌ها نیز در اعتراض به وضعیت بد معیشتی و بی‌توجهی به خواسته‌هایشان تجمعات و راهپیمایی‌هایی برگزار کردند.

اعتراضات کارگران صنایع نفت و گاز

- **مطالبات کارگران:**
کارگران شرکت‌های پیمانکاری و رسمی صنایع نفت و گاز، با تجمع، راهپیمایی و اعتصاب، خواستار افزایش دستمزدها، حذف پیمانکاران، اجرای قانون "۱۴ روز کار، ۱۴ روز مرخصی"، یکسان‌سازی حقوق و شرایط کاری با کارگران رسمی صنعت نفت و برابری مزایای شغلی شدند.
- **تجمعات اعتراضی کارکنان نفت و گاز:**
کارکنان این صنایع نیز تجمعات خود را برای تحقق مطالباتی چون حذف سقف حقوق، اصلاح کف حقوق، حذف محدودیت حق سنوات و اجرای کامل ماده ۱۰ قانون نفت ادامه دادند. کارگران پالایشگاه‌های پارس نیز در اعتراض به پرداخت نشدن کامل حقوق خود تجمع و راهپیمایی کردند.

اعتصاب غذای زندانیان سیاسی

- **گسترش اعتصاب:**
اعتصاب غذای روزهای سه‌شنبه زندانیان سیاسی، که در اعتراض به مجازات اعدام انجام می‌شود، به ۲۵ زندان گسترش یافت.
- **زندان‌های درگیر:**
زندان‌های سیاسی در اوین (بند زنان، بند ۴، بند ۶ و بند ۸)، قزل‌حصار (واحد ۳ و ۴)، زندان تهران بزرگ، زندان مرکزی کرج، خرم‌آباد، خوی، مشهد، نقده، سقز، اردبیل، قائم‌شهر، ارومیه، مریوان، کامیاران، بانه، سلماس، شیراز، رشت، تبریز، بم، اراک، اهواز، کهنوج، زندان اسدآباد و دستگرد اصفهان در این اعتصاب شرکت کردند.
- **بیانیه زندانیان:**
زندان‌های سیاسی اعلام کرده‌اند:
«برای اینکه صدای ما شنیده شود، هر سه‌شنبه اعتصاب غذا می‌کنیم. روز سه‌شنبه را انتخاب کرده‌ایم چون اغلب این روز، آخرین روز زندگی هم‌بندی‌های ماست که در روزهای قبل به انفرادی منتقل می‌شوند.»